

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР:
ЦЕЦА КОЕВА

Утвърден със Заповед №971/14.09.2022 г.

ПЛАН за работа на Училищната комисия по БДП за учебната 2022/2023 година в Професионална техническа гимназия „Васил Левски”

Училищната комисия по безопасност на движението по пътищата /УК БДП/ е важен елемент от системата за възпитание и обучение по безопасност на движението в гимназията. Тя има за задача да организира и осигурява необходимите условия за осъществяване на учебно-възпитателния процес по безопасност на движението във всяко едно учебно заведение.

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

1. Комисията е определена със заповед на Директора в състав:
 - Сашка Александрова – председател
 - Божидар Милошевски – член
2. През учебната 2022/2023 година обучението по безопасност на движението по пътищата е задължително и се осъществява в съответствие с утвърдените програми за обучение на министъра на образованието и науката.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ:

1. Извършва се от Директора на гимназията със съдействието на УК БДП, класните ръководители и квалифицирани членове на училищното настоятелство.
2. Занятията се провеждат от класните ръководители, преподаватели с професионална квалификация по БДП и външни лектори.
3. При подготовката на учебните занятия реализацията на настоящият план се използва специализирана литература, учебно-методически помагала и други.

III. ЦЕЛИ:

1. Възпитание и обучение на учениците от ПТГ „Васил Левски” по БДП за формиране на знания и умения и превръщането им в поведение за съхранение, отговорност и дисциплина.
2. Формиране на щастливо творещи, здрави физически и емоционално ученици.

3. Инициране на съпричастност от родителите и училищното настоятелство чрез търсене на нови форми за работа и намаляване на предпоставките за намаляване на ПТП с участие на ученици.

IV. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ:

1. Формиране на система от специални знания, умения и навици, необходими за успешната адаптация към условията на движението по пътищата.
2. Разширяване на кръгозора на знанията на учениците, чрез запознаване с основните опасности, способи за тяхното предотвратяване и защита на човека от въздействия с опасен характер, предизвикани от уличното движение.
3. Повишаване нивото на професионална подготовка на учителите и намаляване безотговорността и неумението на учениците правилно да определят собственото си поведение при екстремни ситуации на пътя.
4. Създаване на оптимални условия за безопасно придвижване на подрастващите от дома им до училище и обратно.

V. ДЕЙНОСТИ И МЕРОПРИЯТИЯ

Месец Септември

1. Планът на УК по БДП се приема на заседание на Педагогическия съвет.

Срок: 15.09.2022 г.

Отг.: Председателят на УК БДП

2. Запознаване на педагогическия колектив с дейността на комисията по БДП, нейната роля и място в обучението на учениците.

Срок: 15.09.2022 г.

Отг.: Председателят на УК БДП

3. Подготвяне и предоставяне на учебни материали за извеждане на часовете по БДП.

Срок: 19.09.2022 г.

Отг.: Председателят на УК БДП Класните ръководители

4. Класните ръководители да изготвят свои годишни планове за работата си по БДП.

Срок: 19.09.2022 г.

Отг.: Класните ръководители

Месец Октомври

1. Контрол на нивото на осигуряване на учениците с учебни материали.

Срок: 28.10.2022 г.

Отг.: Членовете на УК по БДП

2. График на УК по БДП за месеца за:

- Посещение на учебните форми: урок и 5-минутка;
- Подновяване на учебно-материална база по БДП.

Срок: Постоянен

Отг.: Членовете на УК по БДП

3. Месечно работно заседание на комисията.

Срок: 28.10.2022 г.

Отг.: Председателят на УК БДП

Месец Ноември

1. Дейности по обезопасяването на района на училището.

Срок: 18.11.2022 г.

Отг.: Председателят на УК БДП
2. Месечно оперативно заседание на комисията.
Срок: 30.11.2022 г.
Отг.: Председателят на УК БДП

Месец Декември

1. График на УК по БДП за месеца за:
• Посещение на учебни форми: урок и 5-минутка;
Срок: Постоянен.
Отг.: УК по БДП
2. Индивидуална работа с учениците, които имат опасно поведение като участници в уличното движение.
Срок: Постоянен
Отг.: Класните ръководители
3. Месечно работно заседание на УК по БДП.
Срок: 23.12.2022 г.
Отг.: Председателят на УК БДП

Месец Януари

1. Организиране и провеждане анкетно проучване - тестова проверка и оценка по БДП за учениците от VIII до X клас.
Срок: 27.01.2023 г.
Отг.: Класните ръководители
2. Месечно оперативно заседание.
Срок: 30.01.2023 г.
Отг.: Председателят на УК БДП

Месец Февруари

1. Информация на УК по БДП пред Педагогическия съвет за ефективността на обучението по БДП по отношение на:
• Урокът по БДП;
• Петминутката;
• Резултатите от тестовете;
• Работата с рискови деца и ученици.
Срок: 10.02.2023 г.
Отг.: Председателят на УК БДП
2. Работа на УК БДП по плана за:
• Посещение на учебни форми: урок и 5-минутка
Срок: постоянен
Отг.: УК БДП
3. Месечно работно заседание на комисията.
Срок: 27.02.2023 г.
Отг.: Председателят на УК БДП

Месец Март

1. Работа по План-графика за посещение на учебни форми: урок и 5-минутка.
Срок: Постоянен
Отг.: Председателят на УК БДП
2. Индивидуални разговори с учениците, които имат рисково поведение по БДП.
Срок: Постоянен

Отг.: Класните ръководители
3. Месечно оперативно заседание на УК по БДП.
Срок: 31.03.2023 г.
Отг.: Председателят на УК БДП

Месец Април

1. Провеждане на практически занятия и състезания, свързани с обучението по БДП.
Срок: Постоянен
Отг. Класните ръководители
2. Месечно работно заседание на комисията.
Срок: 28.04.2023 г.
Отг.: Председателят на УК БДП

Месец Май

1. Посещение в заключителните форми на обучение:
• Урокът по БДП;
• Петминутката;
• Индивидуална работа с рисковите ученици.
Срок: Постоянен
Отг.: УК по БДП
2. Обсъждане на идеи за обновяване на материалната база за БДП за следващата учебна година.
Срок: 31.05.2023 г.
Отг.: УК по БДП Класните ръководители
3. Месечно оперативно заседание.
Срок: 31.05.2023 г.
Отг.: Председателят на УК БДП Месец

Юни-Юли

1. Училищната комисия по БДП докладва пред педагогическия съвет за:
• Изпълнение на плана на комисията за учебната година;
• Предлага за обсъждане и приемане план на УК по БДП за следващата учебна година.
Срок: Последния ПС
Отг.: Председателят на УК БДП

Председател на УК БДП:
Сашка Александрова

Членове:

1.
Божидар Милошевски

УТВЪРДИЛ:

ДИРЕКТОР:

ЦЕЦА КОЕВА

Утвърдена със Заповед №971/14.09.2022 г.

**ПРОГРАМА
ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА ЗА
УЧЕНИЦИ В VIII, IX, X, XI, XII клас на ПТГ „Васил Левски”-гр. Видин**

I.Общо представяне на програма по безопасност на движението по пътищата

Обучението по безопасност на движението по пътищата (БДП) се разглежда като неделима част от цялостното образование и възпитание на личността на ученика. Дългосрочната роля на възпитанието и обучението по безопасността на движението по пътищата е формирането на определен начин на мислене и изграждането на транспортна култура на отделната личност, които да гарантират не само личната безопасност, но и сигурността на останалите участници в движението. Ученикът трябва да носи отговорност за поведението си и да оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора, да опазва животът и здравето на участниците в движението по пътя, да улеснява тяхното придвижване, да опазва имуществото на юридическите и физическите лица. По своята същност възпитанието и обучението по БДП трябва да бъде активно-действено, а не пасивно-съзерцателно. Ученикът трябва да е поставен в условията на ситуативно-моделно обучение, когато активно решава различни пътни ситуации или ги моделира по зададено начало или край. Затова от обучаваните се изисква освен да учат и знаят преподавания материал, да умеят чрез разбиране и преценяване на пътните ситуации да прилагат научените знания. За доброто усвояване са необходими практически упражнения и симулации, както и анализиране на различни критични ситуации от практиката. Също така и прилагане на придобития положителен опит, получен от родителите и приятелите. Обучението е насочено към формиране на три основни групи умения за учениците: - умения за защита - на сензомоторно равнище; - интелектуални умения - умения за анализ, сравнение, откриване на причинно-следствени връзки, базирани на познаването на правилата за движение по пътищата; - практически умения - свързани с овладяването на реални и естествени действия с цел вземане на решения за адекватно поведение в пътната среда.

II. Цели на възпитанието и обучението

1. Повишаване на защитеността на учениците от транспортни произшествия и техните последствия чрез получаване на знания за приспособимостта към движението по пътищата с минимална вероятност за попадане в тях.
2. Познаване и разбиране на графични изображения, пътни знаци и пътната маркировка.

3. Определяне на конфликтни участъци и съставяне на безопасни маршрути за движение свързани със скорост на движението на автомобил, мотоциклет, мотопед, велосипед, вкл. електрически скутери или ховърбордове.
4. Оценяване и анализиране на пътните ситуации, свързани със скорост на движението на моторни и пътни превозни средства (МПС и ППС).
5. Анализиране на действия на водача на МПС и ППС, според средствата за регулиране на движението.
6. Намаляване на агресията на пътя и повишаване на толерантността между участниците в движението.
7. Познаване и разбиране на нормативната уредба, произтичаща от Закона за движението по пътищата. Целите трябва да бъдат реализирани напълно и еднозначно като не се ограничават само в регламентирания минимален брой часове.
8. Критическо и конструктивно решаване на казуси, свързани с регулацията на безопасността на движението по пътищата.
9. Проявяване на нулева толерантност към използването на алкохол, наркотични и други упойващи вещества от участниците в движението по пътищата.
10. Познаване и оценяване на съвременните системи за безопасност и на приложенията на интелигентните транспортни системи.
11. Познаване и разбиране на безопасното управление на моторни и пътни превозни средства.
12. Оценяване на аргументацията на другите участници в решаването на казуси.
13. Прилагане на правилните действия при контакт с лице ползвало алкохол, наркотици и други упойващи вещества.

С програмното съдържание за VIII, IX и X клас се завършва цикъла за изграждане и надграждане на знанията, уменията и отношенията придобити в предучилищното образование, началния и прогимназиалния етап на основното образование. То осигурява знания, умения и отношения за системата „Човек - пътно превозно средство - път” като се съобразява с психофизиологическите особености на учениците.

С програмното съдържание в XI и XII клас се създават предпоставки за безопасно поведение на пътя на основата на критерии и стандарти и определяне на гледната точка по обсъждан проблем, насочен към пешеходците и поведението на водачите спрямо пешеходците.

III. Специфика на възпитанието и обучението

Юношеството е продължителен период, чието начало може да се приеме като физически и психологически феномен, а краят - като социален. Спецификата на измененията, които настъпват във физиологичен, психологичен и социален аспект са свързани с:

- физическото съзряване и физиологическите промени, които водят до тревожност, съмнения, притеснения, които рефлектират в най-голяма степен върху емоционалната сфера;
- търсенето на разнородни контакти и начини на общуване, както с връстници, така и с по-възрастни, включително и копирането на поведението на популярни личности. Отношенията с възрастните се формират в безусловно неравенство и относително равноправие, което обяснява гнева на младите хора към родители и учители;
- проявите на грубост, конфликтност, сприхавост, произтичаща от необходимостта за извоюване на автономност, изграждане на „Аз - образа”, адекватната самооценка и самосъзнание;
- намирането на своята идентичност, с което се преминава границата от детството към

света на възрастните; - повишена критичност към другите и към различните социални прояви.

IV. Теми, очаквани резултати и нови понятия

VIII клас

Области на компететност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда.	Движение извън населени места.	1. Движение извън населено място през деня. Ж.П прелези. Маневри на пътя. 2. Движение извън населено място през нощта и при различна видимост.	Разграничава извън населеното място от населено място. Познава и назовава основните елементи на пътя в извън населено място. Разграничава по показатели видове ж.п. прелези. Обяснява характерните особености на движението и маневрите на МПС, ППС, пешеходците и групи хора извън населено място през деня, нощта и при различна видимост. Преценява как трябва да реагира всеки един участник в движението при опасност. Преценява каква е видимостта за отделните участници в движението. * Ж.П прелези. Маневри.
Пътна среда.	Превозни средства.	1. ППС и МПС. 2. Системи за пасивна и активна безопасност.	Познава и назовава отделните ППС и МПС; Изброява системи за активна и пасивна безопасност. *Системи за активна и пасивна защита.

Правила и култура на поведение на пътя.	Движението през отделните части на денонощието в извън населените места	1. Основни правила на движението през отделните части на денонощието в извън населените места.	Обяснява опасностите на движението през отделните части на денонощието в извън населените места. Обяснява как се предпазват пътниците в автомобила. Умее да сигнализира и комуникира с участниците в движението. Описва и оценява поведението си в конфликтни ситуации, като прилага положителни психологически модели.
---	---	--	---

IX клас

Области на компететност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда.	Елементи на пътя Пътна маркировка. Пътни знаци.	Структура на пътя. Видове маркировка. 1. Групи пътни знаци	Разпознава и назовава основните елементи на пътя. Разпознава и обяснява поставените пътни знаци. Отчита и обяснява пътната маркировка. Обяснява къде е местоположението и правилното място на отделните участници в движението. Анализира и оценява как трябва да реагира всеки един участник в движението при преминаване през кръстовище или пресичане на пътното платно. *

	Превозни средства.	Скорост на движение на МПС (автомобил, мотоциклет, мотопед, велосипед (вкл. ел. скутери, ховърбордове).	Групи пътни знаци. Разпознава и назовава отделните ППС и МПС. Изброява системи за активна и пасивна безопасност. Обяснява как се предпазват пътниците в автомобила, водачите и пътниците на двуколесни превозни средства. Оценява скоростта, с която се движат МПС и ППС по пътя - съобразена или несъобразена скорост на движение по пътя. Определя движението на МПС при различните средства за регулиране на движението (маркировка, пътни знаци, светлинна сигнализация). * Съобразена и несъобразена скорост.
Правила и култура на поведение на пътя.	Основни правила на движението по пътя.	Действия на водача, според средствата за регулиране на движението.	Определя движението на МПС при различните средства за регулиране на движението (маркировка, пътни знаци, светлинна сигнализация). Анализира и оценява толератния от нетолерантния

			участник в пътното движение. Оценява ефективното общуване и разрешаване на конфликти като възможности за превенция на агресивно поведение на пътя. Прилага различни стратегии за справяне с конфликти.
--	--	--	--

Х клас

Области на компететност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Нормативно регулиране на движението по пътищата.	Категоризация на МПС. Правоспособност на водачите. Принудителни административни мерки.	Категории МПС и свидетелства за тяхното управление Административни наказания за нарушителите	Знае категориите на МПС, определени в чл. 4 от Регламент (ЕС) № 168/2013. Знае изисквания за придобиване на свидетелство за управление на МПС. Знае минималната възраст на водача за управление на моторно превозно средство. *Временно отнемане на свидетелство временно отнемане на свидетелството за управление на моторно превозно средство на водач.
Култура на поведение на пътя.	Влияние на алкохола, наркотиците и други упойващи вещества при управление на МПС.	Поведение на контролните органи при констатиране на нарушения от водачите на пътя.	Знае вредата на алкохола, наркотици и други упойващи вещества върху реакциите и поведението на пешеходеца и водача на МПС.

			Обяснява как влияе алкохола, наркотиците и други упойващи върху действията на пешеходеца и водача на МПС. Знае и изброява какви са правилните действия при контакт с лице ползвало алкохол, наркотици и други упойващи вещества.
--	--	--	--

V. Модул „Пешеходци и водачи за толерантност на пътя”

XI клас

Теми	Казуси	Очаквани резултати
1. Траспортна култура и дисциплина на пешеходците и водачите. 2. Особени правила за някои участници в движението. 3. Пътнотранспортни произшествия. 4. Правомощия на органите за контрол на движението по пътищата.	Решава казуси за: поведението на пешеходците и на отношенията на водачите към тях; равноправните условия за движение на пешеходците в населените места; контрола по спазване на правилата за движение; за предимствата на МПС снабдени със съвременни системи за безопасност - ABS, ESP, ASR, TCS, Pre-Safe, SAFETEC и други; оказване на помощ на пострадалите при ПТП; етично поведение на органите за контрол на движението по пътищата;	1. Знае правата и задълженията на пешеходците и на водачите към тях; 2. Прави анализ на влиянието от използването на мобилните телефони или други електронни устройства по време на движение. 3. Познава и разграничава различни условия за движение на пешеходците в населените места, включително и на условията за движението на пътя за хората с увреждания; 4. Изброява принудителни административни мерки; 5. Представя мултимейна презентация за предимствата на МПС снабдени със съвременни системи за безопасност - ABS, ESP, ASR, TCS, Pre-Safe, SAFETEC и други; 6. Участва в национални кампании за опазване

		<p>живота и здравето на пешеходците в пътното движение;</p> <p>7. Знае какво трябва да съдържа „аптечката” на моторното превозно средство.</p> <p>8. Умее да оказва помощ на пострадалите при ПТП; 9. Знае правата и задължения на службите за контрол на движението по пътищата;</p>
--	--	---

VI. Модул „Устойчива безопасност на пътя”

XII клас

Теми	Казуси	Очаквани резултати
<p>1. Транспортна култура и дисциплина на пешеходците и водачите. 2. Пътно-транспортни произшествия – рискове и злополуки на пътя. 3. Правомощия на органите за контрол на движението по пътищата.</p>	<p>Решава казуси за: поведението на зрелостниците, на отношенията на водачите на МПС и на органите за контрол на движението по пътищата в периода на абитуренските балове; спазване на правилата за движение по пътищата, абстрахирайки се от влиянието на връстниците си и от другите участници в движението по пътищата; рисковете от злополука на пътя и на възможностите за приемане на рискове; за предимствата на МПС снабдени със съвременни системи за безопасност - ABS, ESP, ASR, TCS, Pre-Safe, SAFETEC и други; приложенията на интелигентните транспортни системи; скоростта на движение на МПС и влияето ѝ върху спирачния път, спазване на дистанцията; спазване на скоростта, с която трябва да се движи</p>	<p>1. Създава статия за поведението и толерантността на зрелостниците като участници в движението по пътищата.</p> <p>2. Анализира поведението на връстниците си и на другите участници в движението по пътищата във връзка спазването на правилата за движение по пътищата.</p> <p>3. Знае рисковете от злополука на пътя и на възможностите за приемане на рискове.</p> <p>4. Представя мултимейна презентация за: - предимствата на МПС снабдени със съвременни системи за безопасност - ABS, ESP, ASR, TCS, Pre-Safe, SAFETEC и други; - приложенията на интелигентните транспортни системи;</p> <p>5. Разработва графика, изобразяваща скоростта на движение на МПС и влияето ѝ върху дължината на спирачния път.</p>

	<p>при различни пътни условия като в населеното и извън населеното място, автомагистрала и др.; управлението на автомобила при различни пътни условия като проливен дъжд, големи локви, мъгла и др.; пътна настилка с малка и голяма стойност на коефициента на сцепление на пътя с колелата на МПС; неподкупност и поведение, недопускащо прояви на корупция.</p>	<p>6. Създава тестови задачи само с един възможен верен отговор за: - спазване на скоростта, с която трябва да се движи МПС или ППС при различни пътни условия; - действията на водача на МПС при различни пътни условия и при пътна настилка с малка и голяма стойност на коефициента на сцепление на пътя с колелата на МПС;</p> <p>7. Описва и формира гледната точка по дискутиран проблем за поведение на неподкупност и на поведение, недопускащо прояви на корупция от участниците в движението по пътищата и органите за контрол на движението по пътищата.</p>
--	--	---

Разпределение на часовете за обучение в VIII, IX и X клас:

- за практически умения – 2 учебни часа.
- за теоретични знания – 2 учебни часа.

Общ минимален брой часове за обучение – по 4 учебни часове в VIII, IX и X клас.

Разпределение на часовете за обучение в XI и XII клас:

- за теоретични знания – по 1 учебни часа в XI и XII клас .